

Tematică și bibliografie

examen de competență profesională - Noiembrie 2015

I. Tematica și bibliografia pentru Proba I – proba teoretică

a) a1) audit financiar

1. Mediul de reglementare
 - 1.1. Cadrul legal aplicabil activității de audit financiar în România
 - 1.2. Cadrul internațional de reglementare pentru servicii de audit și asigurare
 - 1.3. Reglementări privind combaterea spălării banilor
 - 1.4. Impactul legilor și al reglementarilor
2. Obținerea și documentarea inițială a misiunii
 - 2.1. Obținerea misiunilor și stabilirea onorariilor, reclamă și publicitate, tarife sub costuri
 - 2.2. Numirea auditorului – obligații inițiale
3. Codul privind conduita etică și profesională în domeniul auditului financiar
 - 3.1. Principii fundamentale
 - 3.2. Codul etic al profesioniștilor contabili
 - 3.3. Cazuri de amenințare a independenței și măsurile de siguranță care se impun
 - 3.4. Fraudă și eroare
 - 3.5. Raspundere profesională
4. Planificarea misiunilor de audit financiar
5. Pragul de semnificație
6. Evaluarea riscurilor și controlului intern
7. Probele de audit
8. Auditul elementelor situațiilor financiare
 - 8.1. Auditul imobilizărilor necorporale
 - 8.2. Auditul activelor corporale pe termen lung
 - 8.3. Auditul imobilizărilor financiare și a investițiilor pe termen scurt (a instrumentelor financiare , în cazul utilizării IFRS)
 - 8.4. Auditul stocurilor
 - 8.5. Auditul creanțelor
 - 8.6. Auditul trezoreriei
 - 8.7. Auditul datoriilor comerciale și de altă natură
 - 8.8. Auditul creanțelor și datoriilor salariale
 - 8.9. Auditul impozitelor și taxelor
 - 8.10. Auditul capitalurilor proprii
 - 8.11. Auditul împrumuturilor pe termen lung
 - 8.12. Auditul altor datorii
 - 8.13. Auditul altor active
 - 8.14. Auditul veniturilor și vânzărilor
 - 8.15. Auditul cheltuielilor și achizițiilor
 - 8.16. Auditul contului de profit și pierdere
 - 8.17. Auditul fluxurilor de trezorerie
9. Părți afiliate
10. Evaluarea și revizuirea misiunii

11. Auditul grupurilor de societăți
12. Alte angajamente
 - 12.1. Angajamente de natura auditului și servicii de asigurare
 - 12.2. Auditul situațiilor financiare previzionate
 - 12.3. Misiuni de audit intern
 - 12.4. Servicii conexe și alte misiuni de asigurare
13. Documentarea misiunii de audit
14. Raportare
 - 14.1. Raportul de audit
 - 14.2. Raportarea către cei însărcinați cu guvernanta corporativă
 - 14.3. Alte rapoarte
15. Reglementări specifice auditului financiar emise de Camera Auditorilor Financieri din Romania.

Bibliografie:

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.481 din 30 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
3. Hotărârea Guvernului României, nr.433/2011, pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financieri din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 18 mai 2011;
4. Manual de Reglementări Internaționale de Control al Calității, Audit, Revizuire, Alte servicii de asigurare și Servicii Conexe, Ediția 2013;
5. Ghid pentru un audit de calitate, Ediția 2012;
6. Codul etic al profesioniștilor contabili –Ediția 2013, disponibil in varianta electronica pe site-ul CAFR, www.cafr.ro
7. Hotărârea Consiliului CAFR nr. 49 din 12.12.2013 pentru aprobarea Normelor privind revizuirea calitatii activitatii de audit financiar si a altor activitati desfasurate de auditorii financiari;
8. Hotărârea Consiliului CAFR nr. 187 din 27.10.2010 pentru aprobarea Procedurilor privind modul de programare si desfasurare a inspectiilor de calitate a activitatii de audit finaciar;
9. Hotărârea Consiliului CAFR nr. 44 din 23.03.2005 pentru aprobarea Normelor privind stabilirea numarului mediu minim de ore pentru finalizarea unei misiuni de audit financiar;
10. Hotărârea Consiliului CAFR nr. 91 din 26.06.2007 privind aplicarea legislației specifice privind combaterea și prevenirea operațiunilor de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism de către auditorii financiari.
11. Hotărârea nr. 6 din 21 februarie 2014 privind aprobarea Normelor de pregătire profesională continuă a auditorilor financiari.

a2) contabilitate generală

1. Cererea de informații contabile: utilizatorii de informații contabile și necesitățile lor informaționale;
2. Analiza poziției și a performanței financiare a entității potrivit situațiilor financiare anuale;
3. Politicile contabile și notele explicative la situațiile financiare anuale;
4. Caracteristicile calitative ale informațiilor financiare utile, potrivit Cadrului general conceptual pentru raportarea financiară;
5. Obligațiile ce revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității;
6. Reglementări contabile conform OMFP nr. 1802/29.12.2014:
 - 6.1 Contabilitatea activelor;
 - 6.2 Contabilitatea datoriilor și a provizioanelor (ajustărilor);
 - 6.3 Contabilitatea capitalurilor proprii și a rezervelor;
 - 6.4 Contabilitatea veniturilor, cheltuielilor și a rezultatului exercițiului financiar.
 - 6.5 Forma și conținutul situațiilor financiare anuale.
 - 6.6 Aprobarea, semnarea, auditarea și publicarea situațiilor financiare.
 - 6.7 Lucrările de închidere ale exercițiului financiar
 - 6.8 Principii aplicabile grupurilor de societăți
 - 6.9. Intocmirea situațiilor financiare consolidate în cazul grupului de societăți
7. Reglementări contabile conform IFRS
 - 7.1 Contabilitatea activelor;
 - 7.2 Contabilitatea datoriilor și a provizioanelor (ajustărilor);
 - 7.3 Contabilitatea capitalurilor proprii și a rezervelor;
 - 7.4 Contabilitatea veniturilor, cheltuielilor și a rezultatului exercițiului financiar.
 - 7.5 Forma și conținutul situațiilor financiare anuale.

Bibliografie:

1. Legea contabilității nr.82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/29.12.2014, pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 30 decembrie 2014 cu modificările și completările ulterioare;
3. Standardele Internaționale de Raportare Financiară, Ediția 2013, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), editura CECCAR;
4. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr.2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, publicat în Monitorul Oficial al României, nr.704/20.10.2009 cu modificările și completările ulterioare;
5. Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 1.286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 bis/4.10.2012, cu modificările și completările ulterioare.
6. Regulamentul (CE) nr.1126/2008 al Comisiei din 3 noiembrie 2008, de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului

a3) analiza și evaluarea critică a situațiilor financiare

1. Evaluarea posturilor de bilanț;
2. Calculul și analiza indicatorilor de performanță.

Bibliografie:

1. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/29.12.2014, pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 30 decembrie 2014 cu modificările și completările ulterioare;
2. Standardele Internaționale de Raportare Financiară, Ediția 2013, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), editura CECCAR;

a4) reguli de consolidare a conturilor

1. Condiții pentru întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate;
2. Întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate;
3. Conținutul notelor explicative la situațiile financiare anuale consolidate;
4. Raportul consolidat al administratorilor;
5. Auditarea situațiilor financiare anuale consolidate;
6. Aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale consolidate;
7. Formatul bilanțului consolidat și al contului de profit și pierdere consolidat.
8. Formatul situației consolidate a poziției financiare și al situației consolidate de profit sau pierdere precum și alte elemente ale rezultatului global.

Bibliografie:

1. Legea contabilității nr.82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/29.12.2014, pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 30 decembrie 2014 cu modificările și completările ulterioare;
3. Standardele Internaționale de Raportare Financiară, Ediția 2013, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), editura CECCAR – IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”, IFRS 10 "Situații financiare consolidate", IFRS 11 "Angajamente comune", IFRS 12 "Prezentarea intereselor existente în alte entități";
4. Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 1.286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 bis/4.10.2012, cu modificările și completările ulterioare;

a5) contabilitatea costurilor și contabilitatea managerială

1. Concepte, terminologie;
2. Clasificări privind costurile;
3. Metode de calculație a costurilor.

Bibliografie:

1. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr.1826/2003, pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.23/12. ianuarie 2004;

a6) audit intern

1. Cadrul legal al activității de audit intern în România;
2. Definiția și obiectivele auditului intern;
3. Misiune, competențe și responsabilități;
4. Programe de asigurare și îmbunătățire a calității: evaluări interne, evaluări externe, rapoarte, prezentarea neconformităților;
5. Standarde de performanță;
6. Managementul riscului, control și guvernanță în cadrul entității;
7. Planificarea, obiectivele, aria de aplicabilitate și resursele alocate misiunii de audit intern;
8. Realizarea misiunii: identificarea, documentarea, analiza și evaluarea informațiilor;
9. Comunicarea rezultatelor;

Bibliografie:

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.481 din 30 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare;
3. Ordonanța Guvernului nr.37 din 29 ianuarie 2004 pentru modificarea și completarea reglementărilor privind auditul intern, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91/31.01.2004 și aprobată prin Legea nr.106 din 7 aprilie 2004;
4. Hotărârea Consiliului CAFR nr. 88 din 19 aprilie 2007 pentru aprobarea Normelor de audit intern, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 21 iunie 2007, cu modificările și completările ulterioare.

II. Tematica și bibliografia pentru Proba II – proba grilă

b) alte discipline corelate cu auditul financiar

b1) drept comercial

1. Noul cod civil.
 - 1.1 Profesioniștii
 - 1.2 Întreprinderea
 - 1.3 Forme de societăți

- 2. Fondul de comerț
 - 2.1 Elementele fondului de comerț-corporale și incorporale;
 - 2.2 Operațiuni asupra fondului de comerț;
- 3. Societățile comerciale
 - 3.1 Formele societăților comerciale. Particularități;
 - 3.2 Actul constitutiv al societăților comerciale;
 - 3.3 Constituirea societăților comerciale;
 - 3.4 Funcționarea societăților comerciale;
 - 3.5 Lichidarea societăților comerciale;
 - 3.6 Procedura reorganizării judiciare și a falimentului.

Bibliografie:

- 1. Legea nr. 287/2009 privind Noul Cod Civil, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 505 din 15 iulie 2011.
- 2. Legea nr.31 din 16 noiembrie 1990, privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1066/ 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;
- 3. Legea 297 din 28 iunie 2004, privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare;
- 4. Legea nr. 85 din 25 iunie 2014, privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014;
- 5. Legea nr.26 din 5 noiembrie 1990, privind Registrul Comerțului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.49 din 4 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare;

b2) drept fiscal

- 1. Cadrul legislativ;
- 2. Calculul și înregistrarea impozitului pe profit;
- 3. Calculul și înregistrarea impozitelor și contribuțiilor datorate în legătură cu capitalul uman
- 4. Calculul și înregistrarea TVA;
- 5. Optimizarea costului fiscal;
- 6. Obligații procedurale privind înregistrarea și plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor pentru contribuabili.

Bibliografie:

- 1. Legea nr.571 din 22 decembrie 2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare;
- 2. Ordonanța Guvernului nr.92 din 24 decembrie 2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare;
- 3. Hotărârea Guvernului nr. 44 din 22 ianuarie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 575 din 04 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare;
- 4. Hotărârea Guvernului nr. 1050 din 01 iulie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

b3) drept civil

1. Contractul
 - 1.1 Noțiunea și clasificarea contractelor;
 - 1.2. Încheierea contractelor;
 - 1.3 Efectele contractului.

Bibliografie:

1. Legea nr.287/17.07.2009 privind Codul civil, republicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15.07.2011, cu modificările și completările ulterioare.

b4) dreptul muncii și protecției sociale

Bibliografie:

1. Legea nr.53 din 24 ianuarie 2003 Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare;

b5) sisteme informaționale și sisteme informatice

1. Criterii minimale privind programele informatice utilizate în activitatea financiară și contabilă;
2. Furnizarea serviciilor de certificare calificată. Suspendarea și încetarea valabilității certificatelor;
3. Contractele încheiate prin mijloace electronice. Răspunderea furnizorilor de servicii ale societății informaționale;
4. Crearea, conservarea și consultarea arhivei electronice.
5. Instrumente de plată electronică.

Bibliografie:

1. Ordinul Ministrului Economiei și Finanțelor nr.3512/27.11.2008 privind documentele financiar contabile, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.870/23.12.2008, cu modificările și completările ulterioare;

2. Legea nr.455/2001 privind semnătura electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.429/31.07.2001, cu modificările și completările ulterioare;

3. Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 959/29.11.2006, cu modificările și completările ulterioare;

4. Legea nr.135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 345/22.05.2007, cu modificările și completările ulterioare.

5. Regulament BNR nr. 6 din 11 octombrie 2006 privind emiterea și utilizarea instrumentelor de plată electronică și relațiile dintre participanții la tranzacțiile cu aceste instrumente, publicat în Monitorul Oficial, Partea I 927 15 noiembrie 2006. Disponibil și pe site-ul BNR (www.bnr.ro) la secțiunea legislație financiar-bancară, cu modificările și completările ulterioare.

b6) economia întreprinderii, economie generală și financiară

- tematica și bibliografia acestui subpunct se regăsesc la punctele a și b1, b2, b3, b4

b7) matematică și statistică

1. Calcule matematice ce se efectuează la întocmirea situațiilor financiare;
2. Dobânda și operațiunile de actualizare;
3. Noțiuni fundamentale de statistică

Bibliografie facultativă:

1. Matematici pentru economisti - *Prof.univ.dr.Gheorghe CENUSA, Prof.univ.dr.Radu SERBAN, Conf.univ.dr.Constantin RAISCHI*
Cap XII, Cap XIII, Cap XIV, Cap XV

<http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=21&idb=6>

III. Tematica și bibliografia pentru Proba III – proba practică

Tematica și bibliografia pentru proba practică (P III) este formată din punctele a1, a2, a3, a4, a5 prezentate la capitolul I „Tematica și bibliografia pentru Proba I – proba teoretică”.